

T 158851

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพสังคมวัฒนธรรม เศรษฐกิจ การใช้ประโยชน์ที่ดิน รูปแบบการจัดการป่าจาก และความรู้และความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการป่าจาก ตลอดจนศึกษาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล และหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมการจัดการป่าจาก กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ประชาชนในท้องถิ่นที่มีบ้านเรือนอยู่ริมแม่น้ำบางปะกงในเขตตำบลสนามจันทร์ทั้งหมด จำนวน 55 หลังคาเรือน ประชาชนที่ใช้ประโยชน์จากป่าจาก ผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลสนามจันทร์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือ คือ แบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก นำข้อมูลที่ได้มาประมวลเพื่ออธิบายการจัดการป่าจาก อย่างยั่งยืนภายใต้บริบทของการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมวัฒนธรรม เศรษฐกิจ กายภาพ และการบริหารราชการ

ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนในพื้นที่ที่มีการจัดการและการใช้ประโยชน์ป่าจาก ซึ่งมี 2 ลักษณะคือ การจัดการป่าจากในพื้นที่กรรมสิทธิ์ของประชาชน และการจัดการป่าจากในที่ดินสาธารณประโยชน์ โดยอยู่บนพื้นฐานของภูมิปัญญาท้องถิ่นและทุนทางสังคมที่มีอยู่ แต่มีแนวโน้มไม่ยั่งยืนทั้งนี้เนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงในด้านสังคมวัฒนธรรม เศรษฐกิจ กายภาพ และการบริหารราชการ กล่าวคือ มีการเปลี่ยนจากสังคมชนบทเป็นสังคมเมือง มีการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินจากทำนาเป็นนาทุ่งที่ให้ผลตอบแทนทางด้านเศรษฐกิจที่ดีกว่า อย่างไรก็ตามประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจอย่างดีในเรื่องการใช้ประโยชน์จากป่าจาก และมีความเห็นว่าการจัดการป่าจากได้รับผลกระทบจากสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป นอกจากนี้ยังพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่มีบทบาทในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นตามที่รัฐได้กระจายอำนาจให้ ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่างค์การบริหารส่วนตำบลควรเป็นหน่วยงานที่เข้ามาดูแลจัดการป่าจากในพื้นที่ โดยควรมีการกำหนดแผนงานและดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ตามการปฏิรูประบบราชการ

TE 158851

This study was conducted in Tambon Sanamchan, Banpho District, Chachoengsao Province. Its objectives were to study social, cultural and economic conditions, land utilization, Nypa forest management, people's knowledge and opinion toward Nypa forest management of local people, as well as the role of Tambon Administration Organization and related government sectors in supporting Nypa Forest management. The sample group of this research were fifty five households of local people living along Bangpakong River, people utilizing Nypa Frutican, village leaders, officers of Sanamchan Tambon Administration Organization and related local authorities. The structured schedule interview and in depth interview were used as tool for data collection. Data collected were qualitatively and quantitatively analyzed to conceptually explain the sustainability of Nypa forest management in the context of the change in socio cultural, economic, physical and bureaucratic administration conditions.

Based on the result of this study, it was found that Nypa forest had been managed and utilized in terms of private land ownership and common properties. The management had been practiced on the basis of the prevailing traditional knowledge and local social capital. However, Nypa forest management seemed to be unsustainable due to the change in socio - cultural, economic, physical and bureaucratic administration conditions. The social structure was mostly changed from rural to urban society. Land utilization was dramatically from paddy fields to shrimp farms which gave high economic return. However most local people had well knowledge on Nypa utilization. They moderately agreed that the changing social and economic conditions had affected Nypa forest management. In additional, the TAO, the local administrative level, which was decentralized to take action in natural resource management, had not performed this role, yet. Local people agreed that TAO should seriously play their role in Nypa forest management by making plan and implementing with other related local authorities originated by bureaucratic reformation.